

Vaikuttamistoimielinten asettaminen

4732/00.00.01/2025

Aluehallitus 17.06.2025 § 187

Lisätiedot Hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen
ilkka.naukkarinen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4503

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus asettaa Nuorisovaltuuston takautuvasti 25.2.2025 lukien liitteen mukaisesti. Kuntien tekemät yksittäiset päätökset tai muutokset nimetyissä jäsenissä astuvat voimaan kuntien päätettyä asian.

Lisäksi aluehallitus pyytää Pohjois-Karjalan kuntia tekemään esityksensä seuraavista vaikuttamistoimielimiin nimettävistä jäsenistä:

- 1) Yksi jäsen ja varajäsen Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vanhusneuvostoon.
- 2) Yksi jäsen ja varajäsen Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vammaisneuvostoon.
- 3) Yksi jäsen ja varajäsen Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen lapsi- ja perheasiainneuvostoon.

Edelleen aluehallitus päättää pyytää seuraavia tahoja tekemään esityksensä vaikuttamistoimielimiin nimettävistä jäsenistä:

- 1) Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry:ltä Pohjois-Karjalassa toimivista eläkeläisjärjestöistä viisi jäsentä ja viisi varajäsentä hyvinvointialueen vanhusneuvostoon, yksi jäsen ja yksi varajäsen kustakin eläkeläisjärjestöstä.
- 2) Perhekeskusverkoston maakunnalliselta ohjausryhmältä viisi jäsentä ja viisi varajäsentä järjestöistä, seurakunnista ja sidosryhmistä hyvinvointialueen lapsi- ja perheasiainneuvostoon. Perhekeskusverkoston maakunnallisen ohjausryhmän tulee huomioida nimeämisissä alueellisuus sekä monipuolinen sidosryhmäosaaminen.

Esitykset pyydetään toimittamaan Pohjois-Karjalan aluehallitukselle osoitteella kirjaamo.hyvinvointialue@siunsote.fi 3.9.2025 mennessä.

Päätös Hyväksyttiin.

Selostus

Hyvinvointialuelain 32 §:n mukaan: "Aluehallituksen on asetettava nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä, ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen vanhusneuvosto sekä vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen vammaisneuvosto. Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä. Aluehallituksen on huolehdittava vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä.

Vaikuttamistoimielinten kokoonpano ja tehtävät on mainittu hallintosäännön 18 – 22 §:ssä. Hallintosäännön 9 §:n 18. kohdan mukaan aluehallitus asettaa hyvinvointialueen nuorisovaltuuston, vanhusneuvoston, vammaisneuvoston ja muut vaikuttamistoimielimet sekä valvoo ja ohjeistaa näiden, ja alaistensa jaostojen toimintaa.

Vaikuttamistoimielimet eivät ole hyvinvointialuelain 35 §:ssä tarkoitettuja hyvinvointialueen toimielimiä, eivätkä hyvinvointialueen viranomaisia. Vaikuttamistoimielinten jäsenet eivät ole hyvinvointialuelain 74 §:ssä tarkoitettuja hyvinvointialueen luottamushenkilöitä, joten he eivät hoida tehtäväänsä virkavastuulla. Vaikuttamistoimielimiin ei myöskään sovelleta tasa-arvolain vaatimusta sukupuolikiintiöistä.

Vaikuttamistoimielinten nimeämille edustajille annetaan hallintosäännön perusteella läsnäolo- ja puheoikeus hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen lautakuntaan, tulevaisuuslautakuntaan sekä turvallisuuden ja varautumisen lautakuntaan.

Nuorisovaltuuston, vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että nuorisovaltuustoon valitaan kaksi jäsentä, vanhus- ja vammaisneuvostoon yksi jäsen ja varajäsen. Lisäksi kaikkiin vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita jäseniä varajäsenineen.

Koska kunnilla ei ole toiminnassa lapsi- ja perheasiainneuvostoja, ei hyvinvointialueen lapsi- ja perheasiainneuvostoon voida nimetä edustajia vastaavin periaattein kuin lakisääteisissä vaikuttamistoimielimissä. Lapsi- ja perheasiainneuvoston laaja ja monipuolinen edustus halutaan kuitenkin taata, joten jokaista hyvinvointialueen kuntaa pyydetään nimeämään oma edustajansa ja varaedustajansa. Henkilöllä toivotaan olevan kosketuspinta lasten ja perheiden asioihin sekä taitoa ja tahtoa edustaa oman kunnan monimuotoisia lapsiperheitä. Kuntien tehtäväksi jää valita sopiva edustaja, jonka on toimittava linkkinä kuntien ja hyvinvointialueen välillä. Lisäksi voidaan valita muita jäseniä ja näille varajäsenet.

Nuorisovaltuustoa lukuun ottamatta kuntien vaikuttamistoimielinten toimikausi noudattaa kunta- ja aluevaalien toimikautta ja nämä ovat kunnissa vaihtumassa kuluvan kesän aikana. Nuorisovaltuuston toimikausi

poikkeaa edellä mainituista, ja kuntien nuorisovaltuustot on valittu alkuvuonna, jonka mukaisesti hyvinvointialueen nuorisovaltuuston jäsenet ovat määrättyneet. Osa kunnista nimesi vain yhden edustajan hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon. Nuorisovaltuuston uutta kokoonpanoa ei ole tuotu aiemmin aluehallitukseen, ja se esitetään nyt asetettavaksi. Uusi nuorisovaltuusto kokoontui ensimmäisen kerran 25.2.2025. Edellinen aluehallitus nimesi § 20/25.3.2025 valinnaiset jäsenet nuorisovaltuustoon, jotka mukana liitteessä.

Vaikuttamistoimielinten jäsenten nimeämiseen oikeutetuilta tahoilta pyydetään esitykset jäsenistä niin, että vaikuttamistoimielimet (muut kuin nuorisovaltuusto) voidaan asettaa syyskuun ensimmäisessä aluehallituksen kokouksessa.